Ahlakta Mükemmel Örnek
Gönderen Kadir Hatipoglu - Şubat 15 2022 02:00:00

Peygamberimizin Örnek Ahlâkı
        En yüce ahlâka sahip olduğunda; yüzyıllar boyunca, dost ve düşman, herkesin üzerinde birleştiği tek bir insan vardır: Peygamberimiz Hz. Muhammed Aleyhissalâtü Vesselam. Zaten o, yeryüzünde bulunuş maksadını, "güzel ahlâkı tamamlamak" olarak ifade ediyordu. Onu en son elçisi olarak insanlığa gönderen Yüce Allah da, Peygamberimizde bizim için "en güzel" örneğin bulunduğunu haber veriyor.
         Eğitimde güzel örneklerin ne kadar önemli olduğunu hepimiz biliyoruz. Büyükler kendi yaşayışlarında ne kadar iyi örnek olurlarsa, küçüklerin iyiye ve güzele yönelmesi o kadar kolay ve rahat olur. Güzel örnek olmak ve güzel örnekleri tanıtmak, gençliğe yapılabilecek en büyük hizmetlerden biridir. Çocuklarımızın ve gençlerimizin örnek alabilecekleri en mükemmel insan Peygamberimizdir. Peygamberimizin ahlâkını rahatlıkla kendimize örnek alabiliriz, taklit edebilir, ahlâkımızı güzelleştirebiliriz. Peygamberimizin ahlâkını ne kadar öğrenirsek hayatta o kadar başarılı olur ve mükemmele ulaşabiliriz. AHLAKTA MÜKEMMEL ÖRNEK Güzel ahlak adı altında toplanan tüm güzel vasıfları örnek insan olarak en mükemmel şekilde yaşayan insan hiçşüphesiz Peygamberimizdir (s.a.v.) O’nun ahlakı o kadar yücedir ki, Bizzat Cenab-ı Hak, O’na hitaben şöyle buyuru
وَاِنَّكَ
لَعَلى
خُلُقٍ
عَظِيمٍ “Muhakkak Senin için tükenmeyen bir mükafat vardır. Çünkü Sen pek yüce bir ahlak üzerindesin” (Kalem süresi 4) Nitekim, Hz. Aişe Efendimizin ahlakından örnek almak isteyen Sahabilere şöyle buyurmuştur: “Siz Kur’an’ı okuyor musunuz? O’nun ahlakı Kur’an’dır” Peygamberimizin hayatından her tabakadan insanlar örnek alacak yönler bulabilir. Bizatihi insan olarak O’nun hayatından alacağı sayısız fazilet ve güzellikler yanında, kendi mesleğini ve cemiyetteki yerini ilgilendirecek pekçok derside alabilir. Çünkü O’nun hayatı her yönüyle örnektir.
PEYGAMBERİMİZİN AHLAKİ HUSUSİYETLERİ
        Peygamberimizin ahlakının en mühim bir hususiyeti, Allah vergisi oluşudur. Allah, O’nu kusursuz, eksiksiz, mümtaz bir şekilde yaratmıştır. O’nu terbiye eden, edep ve ahlakın en seçkin özellikleriyle süsleyen Yüce Rabbidir. Diğer bir hususiyette birbirine zıt ve ters huyların orta yolu, doğru yolu bulmasıdır. Bazı anlar olmuş en cesur bir asker gibi meydanlara çıkmış savaşmış. Ama bu halinde bile yumuşak kalpliliğini, merhametini esirgememiştir. Bu kadar ağır bir vazife üzerinde olduğu halde, O kendisini Rabbine vermiş, Gününün büyük kısmını ibadetle geçirmiştir. Bu yönüyle dünyadan alakasını kesmiş görünse de O hep sosyal hayatın içinde idi. O’nun ahlakı bir meleke halinde idi ki O’nu gören herkes faziletleri ile yaratıldığı kanaatine varırdı. PEYGAMBERİMİZİN AHLAK SAHASINDA BÜYÜK İNKİLABI

       Peygamberimiz birkaç sene gibi kısa bir zamanda o geniş yarımadada vahşi, adetlerinde mutaassıp çeşitli kavimleri kötü ahlak ve kötü alışkanlıklarından kurtarıp, yerine güzel ahlak kurallarını yerleştirdi   Peygamberimizin çocukluk ve gençlik yılları temiz ve iffetli bir şekilde geçti. Peygamberlikten sonra nasıl bir ahlaka sahipse, peygamberlikten önce de öyle bir ahlaka sahipti. O hep temiz ve nezih yaşadı. Çünkü Allah O’nu cahiliye devrinin bütün çirkinliklerinden nefret edecek biçimde yaratmıştı. Kavmi arasında el’Emin lakabıyla anılırdı. Nitekim, müşrikler Efendimize inanmadıkları, hatta öldürmek istedikleri dönemde bile mallarını O’na emanet etmişlerdi. YAKINLARININ DİLİNDEN PEYGAMBERİMİZİN AHLAKI   Peygamber efendimiz hiçbir halini insanlardan saklamamıştır. Çünkü O’nun her hali Sahabiler için bir örnek teşkil etmektedir. Peygamberimizin aile hayatına ait meseleleri Aişe validemizden öğreniyoruz. “Resulullah hiçbir zaman şahsı için kin tutmazdı. Birşeye kızarsa Kur’an kızdığı için kızar, beğenirse Kur’an beğendiği için beğenirdi. Ne kötü söz söyler, ne de kötülük yapmak isterdi.”   Hz. Ali ise O’nun ahlakını şöyle anlatmaktadır: “Daima gülerüzlü, güzel huylu idi. Kimse ile çekişmez bağırıp çağırmazdı. Pinti ve cimri değildi. Çok konuşmaz, boş şeylerle uğraşmazdı. Hiçbir kimseyi arkasından kınamaz ayıplamazdı.” Enes bin Malik “O insanların en lütuf karıdır. Bir köleyi, bir çocuğu dahi geri çevirmezdi. Biri ile musafaha ettiği zaman, elini tutan kimse bırakmadıkça elini bırakmazdı.” PEYGAMBERİMİZİN TEVAZUU   Efendimiz tevazu ve alçakgönüllülüğün en makbulünü ve erişilmesi mümkün olmayanı yaşamıştır. İnsanlar içinde hiçbir şekilde peygamberlik imtiyazını kullanmamış, kendisini üstün görmemiştir ve bir “Kul peygamber olarak kalmayı istemiştir.”. Çok defa elini öpmek isteyenleri, aşırı şekilde hürmet gösterenleri hoş karşılamazdı. Hendek savaşında ashabıyla hendek kazmış, Kuba mescidi inşasında bir işçi gibi çalışmış, hep ashabıyla oturmuş,meclislerde yer tercih yapmamış boş bulduğu yerlere oturmuş kendini onlardan farlı görmemiştir. Veda haccına giderken sırtında sadece dört dirhem değerinde kadife parçası, devesinin üzerinde ise yırtık bir sitte bulunuyordu. PEYGAMBERİMİZİN HİLMİ VE YUMUŞAK HUYLULUĞU   Peygamberimiz peygamberliğinden öncede, sonra da insanların en halimi ve en yumuşak huylusu idi. O şahsına yapılan kötülüklerden dolayı hiçbir şekilde intikam almayı düşünmezdi. Kendisine yapılan türlü türlü eziyetlere, hakaretlere rağmen O tahammül ediyordu. O’nun yumuşak huyluluğuna, insanları Hakk’a davet ederken gösterdiği sabra Tevrat’ta da işaret edilmiştir. Hatta Tevrat’taki özellikleri Efendimizde olduğunu gören Yahudi alimleri de müslüman oluyorlardı. On sene hizmetinde bulunan Enes bin Malik “Bana bir kere dahi olsun of demedi” şeklinde sözleriyle O’nun hilmini tasvir etmektedir. PEYGAMBERİMİZİN HAYASI   Haya bakımından da insanların en hayırlısı ve en utangacı idi. O cahilliye devrinde Arapların yaptığı şeylerden tiksiniyor, hoş karşılamıyordu. O’nun hayası başkalarının kusur ve ayıplarını hatırlatmaya ve söylemeye meydan vermezdi. Söylemesi gereken şeyi doğrudan söylerdi. PEYGAMBERİMİZİN MERHAMETİ VE ŞEFKATİ

Merhamet ve şefkat O’nun yüce şahsiyetinin bir aynası mesabesindedir. O’nun kadar merhametli, O’nun kadar müşfik ve ince ruhlu bir insan gelmemiştir. Ki O Cenab-ı Hakk’ın Rahim ve Rauf ismini alması ne kadar merhametli ve müşfik bir kalbe sahip olduğunu gösterir. Tevbe süresinin 128. ayetinde لَقَدْ جَاءَ كُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ   “And olsun ki size içinizden bir Peygamber geldi ki, sıkıntıya uğramanız O’na çok ağır ve güç gelir. Size çok düşkündür. Bütün mü’minlere merhametli ve esirgeyicidir” buyurmaktadır. Fakirleri, köleleri, zayıfları korur herkese eşit muamele ederdi. Duasında da “Allah’ım beni fakir yaşat, fakirlerle haşret” diye yalvarıyordu. PEYGAMBERİMİZİN FAKİR VE KİMSESİZLERE MERHAMETİ   Abdullah bin Amr bin As anlatıyor “Bir gün mescitte oturuyordum. Bazı fakir kimseler toplanmış sohbet ediyorlardı. Resulullah içeri girdi. Bir başka tarafa yönelmeden onların yanına gitti ve onlara fakir muhacirlere zenginlerden önce cenneti müjdeledi. Efendimiz evinin yanında kalan Suffe ashabının ihtiyaçlarını kendi evinin ihtiyaçlarından önce görürüdü.” PEYGAMBERİMİZİN YETİMLERE ŞEFKATİ   Kendisi yetim büyüdüğü için yetimliğin ne kadar zor olduğunu biliyordu. Onlara çok müşfik davranıyordu. Kendi evinden yetim hiç eksik olmazdı. Hz. Hatice’nin ilk kazasından ölen çocuğu, hatta Ümmü Seleme ile evlendiğinde, beraberinde beş yetimi vardı. Bir bayram gününde bir kenarda karnı aç, perişan bir vaziyette ağlamaklı duran bir yetim çocuğu aldı, Karnını doyurdu, giydirdi. O’nu evlatlığına aldı. PEYGAMBERİMİZİN KADINLARA ŞEFKATİ   Cahiliyede kadınların durumları perişandı. İnsanlık, kız çocuklarını gömüyor, kadınları hor ve hakir görüyorlardı. Kısa zamanda O’nun merhameti kadınlar üzerende görülmeye başladı. “Cennet anaların ayakları altındadır” buyurarak onlara yüce bir paye verdi. PEYGAMBERİMİZİN ÇOCUKLARA ŞEFKAT VE SEVGİSİ   Bir çocuk gördüğü zaman mübarek yüzünü neşe ve sevinç kaplardı. Onu tutar, kollarına alır, okşar severdi. Onlara selam verir, hal hatırlarını sorardı. Hatta bir keresinde yarış yapan çocukların arasına katılmış onların neşesine ortak olmuştur. Bilhassa kendi çocuk ve torunlarına çok düşkündü. Bir dizine Hasan bin Aliyi, diğer dizine de Üsameyi alır bağrına basar “Allah’ım bunlara rahmet et” diye dua ederdi.Kuşu ölen bir çocuğa baş sağlığına gitmesi onun çocuklara ne kadar değer verdiğini göstermeğe yeter. PEYGAMBERİMİZİN HAYVANLARA OLAN MERHAMETİ   Efendimiz cahilliye

araplarının hayvanlara muamele hususundaki kötü davranışlarını ortadan kaldırdı. Hayvanlara yapılan eziyetlere karşı ikazda bulunuyor. Onları fazla çalıştırmamaları, aç bırakmamaları hususunda ikaz ediyordu.
                              PEYGAMBERİMİZİN AFFI VE BAĞIŞLAMASI   Kendi yakınlarına daima müsamahalı davrandığı gibi düşmanlarını da bilhassa güçsüz durumlarda affetmişti. İkrime’yi, Ebu Süfyan’ı hatta Vahşi’yi ve Hindi bağışlaması O’ndaki affetme enginliğini yansıtmaktadır. Ki Vahşi O’nun amcasını öldürmüş, öldürmekle kalmamış ki organlarını parçalamıştı. Ama Vahşi müslüman olup af dileyince O geri çevirmedi. PEYGAMBERİMİZİN SÖZÜNÜ TUTMASI   Sözünü tutma hususunda dost düşman ayırmamıştır. Peygamberliğinden önce bir dostuna verdiği sözü tutabilmek için 3 gün beklediği meşhurdur. Hatta Bedir savaşı öncesinde, Huzeyl ve oğlu Resulullahla birlikte çarpışmak üzere yola çıkmışlardı ki müşrikler onları bir yerde sıkıştırıp, onlardan Peygamberimizle birlikte savaşmak üzere söz aldılar. Huzeyl ve babası Bedirde durumu Efendimize anlatınca “Hayır siz Medineye dönün, Onlara karşı verdiğiniz sözü yerine getiriniz.” Buyurdu. PEYGAMBERİMİZİN NEZAKETİ   İnsanların naziği, en nezih tabiatlısı, zerafet bakımından en ince ruhlusu davranış yönüyle en latifi idi. Enes bin Malik “Kendisine birşey sorana can kulağı ile dinler, soruyu soran ayrılmadıkça yanından gitmezdi” buyuruyor. Kendisini ziyaret edenlere ikramda bulunur, oturmaları için hırkasını sererdi. Kimsenin sözünü kesmez, konuşmasını yarıda bırakmazdı. PEYGAMBERİMİZİN ADALETİ   Birbirleriyle düşman kabileler arasında İslamı yayarken adaletli davranıyor, birini küstürüp diğeriyle anlaşmıyordu. Adalet hususunda, Ebu Hodrad ismindeki bir sahabeden alacağı olan yahudinin hakkını araması çok ibret vericidir. PEYGAMBERİMİZİN VAKAR VE SUKUTU   Son derece vakar ve izzet sahibiydi. Görenler önce bir ürperir ve korkar sonra da O’nun ne kadar müşfik bir insan olduğunun farkına varırdı. O ciddiyete zarar veren hareketlerde bulunmazdı. Boş ve lüzumsuz konuşmaz, dedikodu yapmaz, kimsenin aleyhinde söz söylemezdi, Sadece tebessüm eder, kahkaha atarak gülmezdi. Başkasını rahatsız edecek, iğrendirecek harekette bulunmazdı. Yürümesi bile vakardı. Cihad, oruç ve zekattan sonra en hayırlı ibadeten sukut olduğunu bildirirdi. PEYGAMBERİMİZİN ŞECAAT VE CESARETİ   O gençliğinden itibaren hayatının bütün devrelerinde şecaat manasındaki cesaret açık bir şekilde görülmektedir. O’nun cesaretini anlamak için O’nun tek başına büyük dünya devletlerini karşısına almasına O’nun insanları hak dine davetindeki gayretine bakmamız yeterli olur. PEYGAMBERİMİZİN SABRI   O bir sabır kahramanıdır. Hayatına baktığımızda daha doğmadan babasını, altı yaşında annesi sonra dedesini ve amcası Ebu Talib’i kaybediyor. Kızı Fatıma hariç bütün çocukları kendisinden önce ölüyor. Türlü türlü sıkıntılar çekiyor, hakaretler yiyor, aç kalıyor, hastalıklar geçiriyor da O sabrediyor. PEYGAMBERİMİZİN ŞÜKRÜ   O’nun mübarek dilinden Elhamdülillah lafzı düşmezdi. Sabahlara kadar namaz kılar soranlara da “Allah’ıma şükreden bir kul olmayayım mı?”

derdi. Sevinçli bir haber duyunca hemen şükür secdesi yapardı. Yine sakat ya da hasta birisini görünce Allah’ın kendisine ihsan ettiği nimetlere şükrederdi. PEYGAMBERİMİZİN TİCARİ AHLAKI   O herkes gibi alışverişte bulunur, çarşı pazarda dolaşırdı. Kendisine peygamberlik gelmeden öncede ticaretle uğraşıyor, O’nun doğruluğuna dürüstlüğüne hayran kalıyorlardı. Kendisinden hakkını usulsüzce hakkını isteyen bedevileri terslemiyor hemen haklarını veriyordu. Çarşı pazarda dolaşıyor, usulsüzce ticaret yapanları uyarıyordu. PEYGAMBERİMİZİN AKRABALARINA İYİLİĞİ   Efendimizin baba tarafından çok akrabası bulunurdu. O amcasını çok sever ve gözetirdi. Hatta Ebu Talib’in sıkıntıya düştüğü esnada Ali’yi yanına aldı ve kendisi baktı. O hiçbir akrabasını üstün tutmaz hepsini gözetirdi. Süt annesi ve kardeşlerine hürmet gösterirdi. Huneyn savaşından sonra süt kardeşi esir düşmüştü. Peygamberimizin huzuruna getirilince O’na hürmet etmiş hırkasını altına sermiş ve ikramda bulunmuştur. PEYGAMBERİMİZİN MİSAFİR PERVERLİĞİ   Evinden misafir hiç eksik olmazdı. O misafir hususunda din, şahıs, devlet ayrımı yapmazdı. Taif’ten gelen Sakif heyetini ağırladı. Hizmetlerini gördü ve müslüman olarak ayrıldılar. O’nun evi müsait olmayınca başka kişilerin evleri açılıyor misafirler konuk ediliyordu. O’nun bir de devamlı misafirleri vardı ki (Suffeliler) onların eğitim ve öğretimlerini üslendiği gibi onların geçimlerini de üstlenmişti. PEYGAMBERİMİZİN DÜŞMANLARININ PEYGAMBERİMİZİN AHLAKINI İTİRAFLARI   Peygamberimizin doğruluğunu, verdiği sözde duruşunu, yanına bırakılan emanetlere riayet edişini, üstün meziyetlerle süslü bulunuşunu, canına kastedecek kadar ileri giden azılı düşmanları bile itiraf etmişler, ona bir leke sürememişlerdir. Yine müşriklerin ileri gelenlerinden Ahnes bin Şerik, Bedir yolunda kimsenin olmadığı bir sırada Ebû Cehil'e yaklaşarak: "Ey Ebü'lHakem, burada senden ve benden başka konuşmalarımızı işitecek kimse yok. Muhammed hakkında kanaatini söyler misin? O doğru sözlü müdür; yoksa yalancı mıdır?" diye sordu.   Peygamberimize zaman zaman diliyle eziyet eden ve hakarette bulunanlardan Nadr bin Haris, bir seferinde müşriklerin ileri gelenlerini toplamış, onlara şöyle seslenmişti: "Ey Kureyş, başımıza gelen felaketi hâlâ uzaklaştıramadınız. Muhammed gözlerinizin önünde büyüdü. Hepinizin en doğrusu, en iyi huylusu ve güvenilir kişisiydi. Şimdi saçları kırlaştığı zaman size yeni bir şey getirdiği için, siz ona sihirbaz, şair, deli, büyülenmiş demeye başladınız. Halbuki Muhammed ne şair, ne sihirbaz, ne delidir, ne de büyülenmiştir." Buna benzer itiraflar Batılılar tarafından da dile getirilmiştir. Onlar her ne kadar Peygamberimize inanmıyor, İslâmiyeti kabul etmiyorlarsa da, onu methetmekten, üstün vasıflarını açıklamaktan geri kalmıyorlar.   Meselâ, Mahomed Und Sien Werk isimli eserinde Daumer şöyle der: "Muhammed'in şahsında birçok asil ve büyük meziyetler toplanmıştı. İlahî ışıkla aydınlanan ve bükülmez bir irade sahibi olduğu gibi, merhamet ve rikkatle dolu, şecaat sahibi olan bu Zât, başarılması son derece güç bir vazifeyi ve ona bağlı olan müthiş bir mücadeleyi göze almış ve gayesine ulaşıncaya kadar, yani bütün Arabistan halkı imana gelinceye kadar, bir an olsun dinlenmemişti. Hayâtında Sahabîleri için bir örnek olduğu gibi,

vefatından sonra da öylece kalmıştır."   Meşhur Fransız tarihçisi ve şairi Lamartine ise, L'Histoire da la Turquie isimli tarih kitabında şu şekilde bir tespitte bulunmaktadır: "Yaşayışı, düşünceleri, bölgenin batıl inançlarıyla kahramanca mücadele edişi, putperestliğe hücumu, Mekke'de yaşadığı süre içinde müşriklerin her türlü eziyetine sabredişi ve nihayet onun durmadan insanları ikaz edişi, imam; zaferler kazandığı halde insan üstündeki talihsizliklerle karşılanışı, zafer anında her ihtirası yenişi, devlet kurmayı asla düşünmeyerek hedefe varmak ve bir tek düşünceyi gerçekleştirmek için uğraşması, sonsuz dua ve niyazları, vefatı ve vefatından sonraki zaferi, samimi ve kuvvetli bir iman sahibi olduğunu gösterir.

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler